

روز جهانی میوه را گرامی بداریم



یک ایده ساده

شکل‌گیری ایده روز جهانی میوه به سال ۲۰۰۷ میلادی و کشور آلمان بازمی‌گردد. در آن سال تعدادی از دانشجویان و فارغ‌التحصیلان رشته مددکاری اجتماعی از دانشگاه کاربردی آلیس سالومون دور هم آمدند و به این نتیجه رسیدند که مهم‌ترین مسأله امروز جهان تامین یک وعده غذای سالم برای همه انسان‌هاست. دکتر آلیس سالومون یک اصلاح‌طلب اجتماعی و نیکوکار آلمانی بود که در سال‌های قبل از جنگ جهانی دوم برای نخستین بار رشته دانشگاهی مددکاری اجتماعی را ایجاد کرد. دانشگاه آلیس سالومون در برلین به آموزش مددکاری، پرورش کودکان و سایر خدمات اجتماعی می‌پردازد. دانشجویان این دانشگاه اول ژوئیه مصادف با دهم تیرماه را به عنوان روز جهانی میوه انتخاب کردند و کوشیدند در آن روز مردم و سازمان‌ها را به اهدای میوه دعوت کنند. طراحی و اجرای این برنامه را ۵ دانشجو به نام‌های کریستین، برتا، سوزان، استفان و کدو به عهده گرفتند. آنها پارک دیوار برلین را برای این کار انتخاب کردند. پارکی که پیش‌تر به وسیله دیوار برلین، میان آلمان غربی و شرقی تقسیم شده بود و بارها شاهد تیراندازی به افرادی بود که قصد فرار از آلمان شرقی به آلمان غربی را داشتند.

این روز تعیین شد. آنها همچنین تصمیم گرفتند هر ساله یک میوه را به عنوان میوه سال انتخاب و شعاری برای روز جهانی میوه اعلام کنند. توت فرنگی میوه سال ۲۰۰۷ و شعار آن سال «پیش‌همدیگر بیابید» انتخاب شد. این جوانان در آن سال توانستند ۴۰۰ نفر را به مناسبت روز جهانی میوه گردهم بیاورند تا به اهدای میوه، کیک‌های میوه‌ای و بشقاب‌های میوه به دوستان، خانواده، کودکان و افراد مستند بپردازند. ■

در تقویم جهانی مناسبت‌های فراوانی به چشم می‌خورد و معمولاً هر روز سال با چند مناسبت نامیده شده است. این مناسبت‌ها معمولاً به شکلی خودجوش و مردمی در گوشه‌ای از دنیا انتخاب و پیشنهاد می‌شوند. بسیاری از این پیشنهادها چندان با استقبال روبرو نمی‌شوند و به مرور رو به فراموشی می‌روند اما بعضی از آنها که به موضوعی مهم و دغدغه‌ای جهانی اشاره دارند و در طراحی آنها دقت



سید مهدی میراسماعیلی
کارشناس ارشد بازرگانی

کافی شده است، مورد استقبال جهانی قرار می‌گیرند و در کشورهای مختلف اشاعه می‌یابند. یکی از مناسبت‌های جهانی که با وجود عمر کوتاه با اقبال و گسترش چشمگیری مواجه شده است، روز جهانی میوه است. در این نوشته ضمن اشاره به سابقه شکل‌گیری این روز، برنامه‌های جهانی مرتبط با روز جهانی میوه معرفی می‌شوند. همچنین برپایی این روز برای نخستین بار در ایران مورد توجه قرار می‌گیرد و پیشنهادهایی خطاب به گروه‌های مختلف مردمی، صنفی، اجتماعی و... مطرح می‌شود.

گسترش و اقبال عمومی

«اصلاحات و بازنگری غذایی» و میوه سال بادام زمینی بود. حالا دیگر این روز برنامه‌ای فراتر از برلین و فراتر از آلمان شده بود. در این سال این برنامه به تقویم مناسبت‌های جهانی افزوده شد و کشورهای مختلف از سوی سازمان جهانی غذا به گرامی‌داشت آن دعوت شدند. این روز توسط سازمان خواروبار و کشاورزی ملل متحد (فائو) نیز به رسمیت شناخته شد. سال ۲۰۲۰ این روز در ۴۰ کشور جهان در قاره‌های مختلف گرامی داشته شد. ■

سال بعد دانشجویان تمسک را به عنوان میوه سال ۲۰۰۸ معرفی کردند. ایده روز جهانی میوه دهان به دهان و شهر به شهر گسترش یافت و سال‌های بعد هم به نام‌های سیب، آناناس، انبه، گیلان، انجیر، گلابی، زغال‌اخته و لیموترش تعیین شدند. دفتر اصلی و ستاد این روز در برلین قرار دارد. شعار کلی سازمان روز جهانی میوه «میوه برای صلح» است. سال ۲۰۱۷ سالی مهم برای جهانی شدن این ایده بود. شعار این سال

برنامه‌های روز جهانی



هیچگونه محدودیتی برای طراحی و ابتکار برنامه‌های مختلف در این روز وجود ندارد و افراد مختلف در مناطق گوناگون ایده‌های متنوعی برای این روز دارند. مهم‌ترین برنامه میوه خوردن و میوه هدیه دادن است. توزیع رایگان میوه در خیابان‌ها و پارک‌ها، اهدای میوه در مهدهای کودک، دبستان‌ها و بیمارستان‌ها، بسته‌های میوه برای مستمندان و بی‌خانمان‌ها، رفتن به پیک نیک و خوردن میوه سال، ارسال کارت دعوت برای مراسم روز جهانی میوه، اهدای کارت پستال میوه‌ای به همسایگان و همکاران، آشنایی با آداب و رسوم مربوط به میوه‌ها در اقوام و کشورهای مختلف، هدیه دادن میوه مورد علاقه به همسر و معشوق از جمله این برنامه‌هاست. قصه‌گویی و اجرای موسیقی با موضوع میوه، حراج و اهدای کتاب‌های میوه‌ای، نمایش خیابانی با ماسک‌ها و تن‌پوش‌های میوه از دیگر برنامه‌های رایج در کشورهای مختلف است. ارسال بسته‌های کوچک میوه به آسایشگاه‌ها یا مشتریان قدیمی، پست کردن بسته‌های کوچک میوه به دوستان و حتی به افراد ناشناس در شهرها و کشورهای دیگر به مناسبت این روز گزارش شده است. ■

روز جهانی میوه در ایران

پیشتر جشن روز جهانی میوه در ایران برگزار نمی‌شد اما امسال همزمان با سال جهانی میوه و سبزیجات، با پیگیری موسسه می‌وان، ایران به عنوان چهل و یکمین کشور جهان به این برنامه پیوست. این موسسه درمکاتبه با سازمان روز جهانی میوه برای برپایی این روز در ایران اعلام آمادگی کرد. این موسسه سال گذشته پوشی را به مناسبت شب یلدا طراحی کرده بود که در آن حدود یکصد و بیست نویسنده، مترجم، تصویرگر و منتقد ادبیات کودک و نوجوان از شهرهای مختلف ایران و افغانستان خانواده‌ها را به توجه به کودکان و شادی و سلامت آنان در ایام همه‌گیری کرونا دعوت کرده بود و انار و هندوانه (میوه سال) را به عنوان نمادهای این جشن ملی گرامی داشته بود. می‌وان به سهم خود برای روز جهانی میوه برنامه‌هایی را تدارک دیده است. شعرخوانی محبوب‌ترین شاعران شعر خردسال با موضوع میوه، اهدای میوه با همراهی موسسات خیریه، برنامه‌های میوه‌آرایی و ارائه مشاوره تغذیه، عرضه گسترده و ارزان میوه سال از آن جمله است. جا دارد در تمام میوه‌فروشی‌ها و میادین تره‌بار در این روز جشن‌هایی پیش‌بینی شود. در مراکز نگهداری بیماران، معلولان، سالمندان، کودکان تحت حمایت و... میوه توزیع شود. مطبوعات و رسانه‌ها درباره میوه و احترام به آن به عنوان نعمتی بزرگ و گرانقدر بنویسند و شب‌های شعر و همایش‌های علمی برپا شود. روز جهانی میوه بهانه‌ای است تا برای ساختن جهانی مهربانه‌تر، انسانی‌تر و توسعه‌یافته‌تر گام‌هایی کوچک برداریم. ■



سال جهانی میوه و سبزیجات

برنامه پیشرفت و توسعه ملل متحد (یو. ان.دی.پی)، سازمان جهانی گردشگری (یوان.دبلیو.تی.او) و سازمان تجارت جهانی (دبلیو.تی.او) به همکاری با برنامه‌های سال جهانی میوه و سبزیجات دعوت شده‌اند. همچنین مجمع عمومی سازمان ملل متحد از کشورهای عضو خواسته که برنامه‌هایی را به مناسبت این سال طراحی و اجرا کنند. آنتونیو گوتروش دبیرکل سازمان ملل متحد در سخنرانی خود به مناسبت نامگذاری این سال به نکاتی چون عدالت غذایی، نقش فرهنگ ملل و هنرها در اشاعه امنیت غذایی و پرهیز از اتلاف و اسراف میوه اشاره کرد. همچنین کودونگیو دبیرکل فائو انتخاب این سال را نمادی از هدف غذای سالم و کافی برای همه و برای همیشه دانست. در سند مربوط به نامگذاری این سال که توسط فائو تنظیم و منتشر شده است

به دنبال استقبال جهانی از روز جهانی میوه، مجمع عمومی سازمان ملل متحد سال ۲۰۲۱ میلادی را به عنوان سال جهانی میوه و سبزیجات اعلام کرد و فائو را متولی اصلی جشن این سال قرار داد. بنابر اسناد سازمان ملل متحد، اسناد فرصتی برای افزایش آگاهی در مورد نقش میوه‌ها و سبزیجات در تغذیه انسان، امنیت غذایی، بهداشت و همچنین مسیری برای دستیابی به اهداف توسعه پایدار سازمان ملل متحد دانسته شده است.

نقش میوه و سبزیجات در سلامت و رژیم غذایی متنوع، متعادل و سالم و اصلاح سبک زندگی مورد تأکید قرار گرفته است و تلاش جدی برای کاهش تلفات میوه و سبزیجات از همه ذینفعان درخواست شده است. کشاورزی و تولید میوه، تجارت و حمل و نقل، میوه مدیریت ضایعات و زباله‌ها از دیگر موضوعات مطرح شده در این سند جهانی است. احترام به محصولات کشاورزی از مزمرعه تا میز خانه دیدگاهی فرهنگی است این برنامه ترویج آن را دنبال می‌کند. استفاده از فناوری‌های نوین و دیجیتال در نگه‌داری، ردیابی و تقسیم درست مواد غذایی، به روز رسانی نظام‌های تولید و فروش، توجه به مصرف و عرضه درست میوه در همه‌گیری کرونا، استفاده صحیح از آب در کشاورزی، مصرف همیشگی میوه از شش ماهگی تا پایان عمر، ضرورت مصرف روزانه حداقل ۴۰۰ گرم با قطعه میوه برای همه انسان‌ها در همه جای جهان، باور به اینکه اتلاف هر میوه به معنای نابودی آب و خاک و حیات کره زمین است، ترویج این باور که همه میوه‌ها زیبا هستند و هیچ میوه‌ای نباید به دلیل شکل و اندازه آن دور ریخته شود، از جمله موارد مذکور در این سند جهانی است. همچنین از آنجا که سازمان ملل متحد دهه ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۸ را با هدف مبارزه با گرسنگی و فقر غذایی، دهه کشاورزی خانگی نامگذاری کرده است، بخشی از این سند به توصیه‌هایی برای ترویج کاشت و برداشت محصولات کشاورزی در خانه‌ها، آپارتمان‌ها، خیابان‌ها و... اختصاص یافته است. در این پیشنهادها به فوایدی چون امنیت غذایی، بهداشت، بهبود معیشت، حفاظت منابع طبیعی و محیط زیست و حرکت به سوی توسعه پایدار توجه شده است. ■

میوه سال ۲۰۲۱

انتخاب میوه سال بر اساس رای‌گیری صورت می‌گیرد. میوه سال ۲۰۲۱ هندوانه است. انتخاب هندوانه به عنوان میوه سال به پیشنهاد لئارت جوان ۱۸ ساله‌ای بود که در دهکده اس. او. اس در برلین که از مراکز نگهداری کودکان بی سرپرست است، زندگی می‌کند. کنید دهکده‌های کودکان اس او اس یک سازمان بین‌المللی است که از سال ۱۹۲۹ در اتریش تشکیل شده است و صد انجمن ملی در سراسر جهان دارد.

روستاهای کودکان با هدف توسعه جهانی به حمایت از کودکان می‌پردازند. لئارت توانست در شبکه‌های اجتماعی طوفانی در طرفداری از هندوانه به راه بیندازد. در سایت روز جهانی غذا پس از ویژگی‌های غذایی، خاصیت‌ها، تاریخچه و مناطق کشت هندوانه آمده است: «هندوانه در سراسر جهان محبوب است ما هندوانه را میوه سال انتخاب می‌کنیم و شعار این سال را «با هم تغییر بیافرینیم» قرار می‌دهیم تا همه یکدیگر را برای رسیدن به شرایط مناسب زندگی یاری کنیم. ■

